

«Η αρχιτεκτονική πάει σχολείο»

Ιωάννα Παπαϊωάννου¹, Πηνελόπη Σακοβέλη², Ανδρέας Λάζαρης³

1. Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αχαΐας
ionnapap@gmail.com
2. Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Αχαΐας
sakoveli@gmail.com
3. Αρχιτέκτονας, Πρόεδρος Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Ν. Αχαΐας (Σ.Α.Ν.Α)
lazarisand@gmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η «Αρχιτεκτονική πάει σχολείο» είναι ένα Καινοτόμο Πιλοτικό Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, που υλοποιήθηκε στα σχολεία Α/θμιας και Β/θμιας Αχαΐας, και αφορά την διαμόρφωση προτάσεων για την ανάπλαση σχολικών προαυτίων, μέσα από την συνεργασία των μαθητών με ειδικούς επιστήμονες (αρχιτέκτονες). Παρουσιάζεται και καταγράφεται το πώς επιχειρήσαμε να συνεργαστούμε, να συν-σχεδιάσουμε και να συν-υλοποιήσουμε το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Σε συνεργασία με τους εθελοντές αρχιτέκτονες, στοχεύσαμε σε ένα σχεδιασμό που θα είναι προϊόν παιδαγωγικών δραστηριοτήτων, μέσα από τις οποίες οι μαθητές θα είχαν την ευκαιρία να συν-δημιουργήσουν με τους ειδικούς το σχολικό αύλειο περιβάλλον που επιθυμούσαν. Ταυτόχρονα όμως θα μπορούσαν να αντιληφθούν την σημασία του κατάλληλου σχεδιασμού, ο οποίος δίνει την δυνατότητα στους χώρους να αποτελέσουν ένα δυναμικό, σύνθετο και πλούσιο περιβάλλον όπου οι μαθητές μπορούν να απολαμβάνουν και να μαθαίνουν

Στην εργασία αυτή περιγράφεται η διαδικασία που ακολουθήθηκε σε σχολεία, Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην Αχαΐα, για να σχεδιάσουν τον εξωτερικό τους χώρο μέσα από συμμετοχικές και συνεργατικές δράσεις.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Καλή πρακτική Υπευθύνων Π.Ε, Σχολικά προγράμματα Π.Ε.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: σχεδιασμός αύλειου χώρου, ασφάλεια σχολικού περιβάλλοντος, αρχιτεκτονική και σχολείο, καλή πρακτική

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το περιβάλλον θεωρείται ότι επιδρά στις διεργασίες απόκτησης δεξιοτήτων, στη διαμόρφωση συμπεριφοράς και γενικά στη διαδικασία της μάθησης και ωρίμανσης του παιδιού. Οι σύγχρονες παιδαγωγικές θεωρίες αναγνωρίζουν το ρόλο του περιβάλλοντος στην αγωγή του παιδιού και το θεωρούν ως ένα από τους **παράγοντες της εκπαιδευτικής διαδικασίας** και εργαλείο στα χέρια των παιδαγωγών (Ταμουτσέλη 2009). Σήμερα θεωρείται προφανές ότι το σχολικό περιβάλλον και η παιδαγωγική διαδικασία πρέπει να υπακούουν σε **κοινές αρχές** και αυτό έχει επιδιωχθεί σε μεγάλο βαθμό για τον εσωτερικό σχολικό χώρο.

Ο ρόλος όμως της αυλής του σχολείου στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας έχει υποτιμηθεί παρόλο που αυτή αποτελεί χώρο εκπαίδευσης στον οποίο οι μαθητές δαπανούν το 1/5 του συνολικού χρόνου στο σχολείο. Η σημερινή εικόνα της

σχολικής αυλής είναι μια θάλασσα τσιμέντου, ένας χώρος που κυριαρχεί τα μπετόν, ένας χώρος ξένος και εχθρικός στη φύση και στο μαθητή. Ένα αισθητικά και βιολογικά στειρό τοπίο που δεν προσφέρει κανένα ερέθισμα αγωγής στο μαθητή.

Το περιβάλλον αυτό σχεδιάστηκε για να λειτουργήσει σε ένα σχολείο που περιορίζει τη μάθηση στη σχολική αίθουσα και διατηρεί τον εκπαιδευτικό στο επίκεντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ο χώρος αυτός δεν μπορεί να στηρίξει τη βιωματική μάθηση, αγνοεί την ενεργητικό ρόλο του μαθητή στη μάθηση και δεν μπορεί να ενισχύσει δημοκρατικές παιδαγωγικές σχέσεις. Δεν ενισχύει την κοινωνική αλληλεπίδραση, δεν εμπνέει σεβασμό στη φύση και δεν καλλιεργεί περιβαλλοντική συνείδηση. Αντανακλά έλλειψη μέριμνας για το μαθητή και τον υποκινεί σε μη επιθυμητές συμπεριφορές όπως οι κάθε είδους βανδαλισμοί (Ταμουτσέλη Κ., 2000).

Όμως οι σχολικές αυλές με τον κατάλληλο σχεδιασμό, μπορούν να αποτελέσουν χώρους όπου οι μαθητές συμμετέχουν και μαθαίνουν από ένα δυναμικό, σύνθετο και πλούσιο περιβάλλον. Σε ένα ενεργητικό μαθησιακό περιβάλλον διευκολύνεται η μάθηση, οι μαθητές μαθαίνουν αποτελεσματικότερα, διατηρούν τις πληροφορίες στη μνήμη τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, απολαμβάνουν περισσότερο την εκπαιδευτική διαδικασία και έτσι δίνεται έμφαση στη διερεύνηση των αξιών και των στάσεων (Ματσαγγούρας, 2004).

Υπάρχουν δυνατότητες παρέμβασης και προοπτικές αλλά και καλές πρακτικές για να αλλάξει ο χώρος και να μετασχηματισθεί σε πραγματικό εκπαιδευτικό εργαλείο. Η «πράσινη» διαμόρφωση των αυλών, με παρουσία φυσικού τοπίου, που περιλαμβάνει τη δημιουργία ποικιλόμορφων χώρων και ενισχύει την έμφυτη αίσθηση και περιέργεια των παιδιών για επαφή με το φυσικό περιβάλλον, προσφέροντάς τους παράλληλα ένα πεδίο παρατήρησης και δράσης, δημιουργικότητας και έκφρασης, επικοινωνίας και αλληλεπιδράσεων, με διαδικασίες που επικεντρώνονται στους ίδιους τους μαθητές (Dyment & Bell, 2007).

Έτσι οι σχολικές αυλές μπορούν να αποτελέσουν χώρους αγωγής και με την κατάλληλη οργάνωση και τον εξοπλισμό τους θα μπορούν να στηρίζουν μεταξύ άλλων

- διαδικασίες μάθησης, μέσα από την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων,
- την ενίσχυση της ενεργητικής αλληλεπίδρασης του παιδιού με το περιβάλλον της φύσης,
- την υποκίνηση και στήριξη διαφόρων μορφών παιχνιδιού και τύπων συμπεριφοράς.

Στα πλαίσια της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης προσφέρονται μαθησιακές εμπειρίες που αναπτύσσουν στους μαθητές ικανότητες για συμμετοχή και για δράση στη δημόσια ζωή, για ανάληψη των ευθυνών τους ως πολιτών της κοινωνίας. Ταυτόχρονα μέσα από την περιβαλλοντική εκπαίδευση η δράση εκλαμβάνεται ως εμπειρία και μάθηση για την ανάπτυξη της ικανότητας δράσης στο κοινωνικό, πολιτικό και εκπαιδευτικό πεδίο, με στόχο την κοινωνική αλλαγή (Φλογαίτη 2006).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι Υπεύθυνες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης των Δ/σεων Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπ/σης σε συνεργασία με το σύλλογο αρχιτεκτόνων Ν. Αχαΐας

(Σ.Α.Ν.Α), το Δήμο Πατρέων και την ένωση ΦΑΟΣ (Ασφάλεια στο σχολικό περιβάλλον), σχεδίασαν και υλοποίησαν πιλοτικό πρόγραμμα για την ανάπλαση του αύλειου χώρου, σε σχολεία του Δήμου Πατρέων, τα οποία στα πλαίσια υλοποίησης Περιβαλλοντικού Προγράμματος, ασχολήθηκαν με την αναβάθμιση του σχολικού περιβάλλοντος.

Σκοπός του πιλοτικού αυτού προγράμματος ήταν η δημιουργία μιας ολοκληρωμένης πρότασης, για κάθε ένα από τα συμμετέχοντα σχολεία, η οποία αφορούσε το σχεδιασμό για την ανάπλαση του αύλειου χώρου και ταυτόχρονη ανάπτυξη της περιβαλλοντικής συνείδησης των μαθητών και μελλοντική τους εξέλιξη σε υπεύθυνους και ενεργούς πολίτες

Κυρίαρχοι στόχοι του προγράμματος ήταν:

- να δοθεί η δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές τους να συμμετέχουν στο σχεδιασμό του περιβάλλοντος που τους αφορά σε συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες
- να αναπτυχθεί το ενδιαφέρον των παιδιών για τη σημασία της αρχιτεκτονικής στη διαμόρφωση του δομημένου περιβάλλοντος
- να ενισχυθεί ο ρόλος της συμμετοχικότητας και της ενεργητικότητας των μαθητών ως μελλοντικών πολιτών που αναλαμβάνουν ρόλο στην κοινωνία.
- να σχεδιαστούν οι σχολικοί αύλειοι χώροι ώστε να ικανοποιούν τις παιδαγωγικές αρχές της βιωματικής μάθησης
- να σχεδιαστούν εκπαιδευτικές δραστηριότητες που θα αξιοποιούν τον αύλειο χώρο

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε από τις Υπεύθυνες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και τον Πρόεδρο του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Ν. Αχαΐας που αποτέλεσαν τη συντονιστική επιτροπή. Υλοποιήθηκε σε 10 σχολεία (Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Δήμου Πατρέων), διήρκεσε από τον Ιούνιο 2012 έως τον Μάιο 2013 και δομήθηκε σε πέντε ενότητες: συγκρότηση και λειτουργία ομάδων εργασίας, αναζήτηση συνεργασιών, επιμόρφωση, σχεδιασμός εργαλείων-σχολικό πρόγραμμα Π.Ε., παρουσίαση-αξιολόγηση.

1^η ενότητα: Συγκρότηση και λειτουργία ομάδων εργασίας

Συγκροτήθηκε συντονιστική επιτροπή του προγράμματος αποτελούμενη από τις Υπεύθυνες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και τον Πρόεδρο του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Ν. Αχαΐας (Σ.Α.Ν.Α). Η επιτροπή ανέλαβε το σχεδιασμό, το συντονισμό όλου του προγράμματος, την αναζήτηση συνεργασιών και την πραγματοποίηση εκείνων των προκαταρκτικών ενεργειών που θα διασφάλιζαν την απρόσκοπτη διεξαγωγή του προγράμματος.

Οι εκπαιδευτικοί συγκρότησαν τη δική τους ομάδα εργασίας με στόχους όπως:

- Υλοποίηση εξειδικευμένου προγράμματος Π.Ε με θέμα τον αύλειο χώρο
- Καλλιέργεια Περιβαλλοντικής συνείδησης
- Έμφαση στις ομαδοσυνεργατικές διαδικασίες
- Οι αλλαγές που θα προταθούν να ανταποκρίνονται
 - στις ανάγκες και τις επιθυμίες των μαθητών
 - στο τρόπο που οι εκπαιδευτικοί θέλουν να χρησιμοποιήσουν τη σχολική αυλή
 - στην αντίληψη που έχουν οι γονείς για το σχολικό χώρο

Οι αρχιτέκτονες συγκρότησαν και αυτοί τη δική τους ομάδα εργασίας.

Οι στόχοι της ομάδας των αρχιτεκτόνων ήταν:

- Εξοικείωση των μαθητών με έννοιες όπως αρχιτεκτονική, αισθητική, αναλογίες, αντιθέσεις (πλατύ-στενό, μέσα-έξω, κλπ.).
- Αλλαγή της νοοτροπίας στην αντιμετώπιση του δημόσιου χώρου από όλους τους κατοίκους (μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικούς, αρχιτέκτονες, κρατικούς λειτουργούς, πολιτικούς κλπ.).
- Τα σχολεία να διαθέτουν αρχιτεκτονικό σχέδιο του προαυλίου τους και να το υλοποιούν σταδιακά με όποια μέσα μπορούν (με πόρους από τον Δήμο Πατρέων, από τον σύλλογο γονέων, από την σχολική επιτροπή κλπ.).
- Απόκτηση εμπειρίας

2^η ενότητα: Αναζήτηση συνεργασιών

Εκτός από τη συμμετοχή των Υπευθύνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων κρίθηκε απαραίτητη η συνεργασία με το Δήμο Πατρέων /Αντιδημαρχία Παιδείας/Αντιδημαρχία Έργων, με την μη κυβερνητική ένωση ΦΑΟΣ που ασχολείται με την ασφάλεια των μαθητών στο σχολικό περιβάλλον και τους Συλλόγους Γονέων των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα σχολείων.

3^η ενότητα: Σχεδιασμός εργαλείων - Σχολικό Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Σχεδιάστηκε πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με θέμα: «**Η αυλή του σχολείου μας**», το οποίο υλοποίησαν τα σχολεία που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα και προτάθηκαν στους εκπαιδευτικούς συγκεκριμένες δραστηριότητες για όλη τη σχολική χρονιά.

Ειδικότερα, στο σχολικό πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης «**Η αυλή του σχολείου μου**», είχε δοθεί χρονοδιάγραμμα και είχε περιγραφεί ο ρόλος των εθελοντών αρχιτεκτόνων στην συνεργασία τους με τους μαθητές, με δραστηριότητες όπως περιγράφονται παρακάτω:

- **Ατομική ζωγραφική-σκίτσο** μαθητών που απεικονίζει το υπάρχον περιβάλλον του σχολείου τους και πώς θα ήθελαν να είναι.
- **Δημιουργία και ανάπτυξη δραστηριοτήτων για την δυναμική της ομάδας**
 - ο εγώ και εμείς στο προαύλιο του σχολείου μας
 - ο παρατήρηση –καταγραφή συμπεριφορών
 - ο συζήτηση
- **1η Συνάντηση γνωριμίας αρχιτεκτόνων με τους μαθητές στην τάξη:** συζήτηση για το επάγγελμα και το ρόλο του αρχιτέκτονα , το προφίλ του σχολείου και της ευρύτερης περιοχής και το πρόγραμμα.
- **Ομαδική ζωγραφική-σχέδιο** μαθητών που απεικονίζει το υπάρχον περιβάλλον του αύλειου χώρου σχολείου τους και πώς θα ήθελαν να είναι.
- **2η Συνάντηση με αρχιτέκτονα στο σχολείο:** Ανακαλύπτω το προαύλιο του σχολείου μου. Συμπλήρωση στο αρχικό σχέδιο του προαυλίου στοιχείων που έχουν ήδη προστεθεί με επιτόπια αποτύπωση. Συζήτηση για το ρόλο και τη λειτουργία του προαυλίου.
- **Συμπλήρωση της Ομαδικής Κατασκευής «σχεδίου –πρότασης»** (από τους μαθητές) για την ανάπλαση του προαυλίου.
- **3η συνάντηση του αρχιτέκτονα με μαθητές** για ανατροφοδότηση και τροποποίηση του παραπάνω σχεδίου. Επισήμανση βασικών στοιχείων του προαυλίου: νερό, πράσινο, έδαφος (Δάπεδο αδιάβροχο, ελαστικό, χόμα),

σκίαστρα, υπόστεγα ειδικοί χώροι (Δημιουργική γωνιά, χώρος άθλησης, χώρος συγκέντρωσης μαθητών), είσοδοι, έξοδοι, περίφραξη.

- **4η Συνάντηση αρχιτέκτονα με μαθητές.** Αρχική παρουσίαση της πρότασής του αρχιτέκτονα. Συζήτηση με τους μαθητές και προτάσεις από τους μαθητές για αναδιαμόρφωση της πρότασης.
- **5η Συνάντηση αρχιτέκτονα με μαθητές.** Παρουσίαση του τροποποιημένου σχεδίου και συζήτηση επί της νέας πρότασής του αρχιτέκτονα.
- **Κατάθεση Τελικής πρότασης από τον αρχιτέκτονα.**

Οι Υπεύθυνες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης είχαν στενή συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς που υλοποιούσαν τα προγράμματα, σε όλη την πορεία υλοποίησής τους. Συνεργάστηκαν επίσης με την ομάδα των εθελοντών αρχιτεκτόνων. Μάλιστα δεν περιορίστηκαν στην απλή παρατήρηση του τρόπου εφαρμογής των προγραμμάτων αλλά ήταν συμμετοχές και συγχρόνως παρατηρήτριες αυτό που ο Gold (1958) ονομάζει «συμμετέχων παρατηρητής».

Ζητήθηκε από τους εκπαιδευτικούς και αρχιτέκτονες να τηρούν ημερολόγιο του προγράμματος και να καταγράφουν σε κάθε συνάντηση της περιβαλλοντικής ομάδας το θέμα της, τους συμμετέχοντες και τις υλοποιηθείσες δραστηριότητες.

Δημιουργήθηκαν και παραδόθηκαν στα επιμορφωτικά σεμινάρια φάκελοι με υποστηρικτικό υλικό για τους εκπαιδευτικούς και τους αρχιτέκτονες.

Δημιουργήθηκε ειδικός φάκελος με θέματα ασφάλειας του αύλειου χώρου του κάθε συμμετέχοντος σχολείου, μετά από αυτοψία που έγινε για το σκοπό αυτό από εξειδικευμένους συνεργάτες της ΦΑΟΣ. Ο φάκελος αυτός παραδόθηκε στους Δ/ντές των σχολείων.

4^η ενότητα: Επιμόρφωση

Για την επιτυχή υλοποίηση του προγράμματος σχεδιάστηκε να γίνει από κοινού επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των αρχιτεκτόνων σε θέματα:

- Στόχων και μεθοδολογίας του πιλοτικού προγράμματος «**Η αρχιτεκτονική πάει σχολείο**»
- Οργάνωσης και υλοποίησης προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στην τάξη, με θέμα «**Η αυλή του σχολείου μας**», το οποίο είχε σχεδιαστεί ειδικά για αυτή την δράση από τις Υπεύθυνες Π.Ε και ήταν προσαρμοσμένο στις ηλικίες των συμμετεχόντων μαθητών
- Σχεδιασμού εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που αξιοποιούν τον αύλειο χώρο
- Νόμοι και διατάξεις σχετικές με τις προαπαιτούμενες υποδομές των σχολικών αύλειων χώρων
- Ειδικά θέματα
 - ✓ Αναζήτηση καλών πρακτικών από σχολεία στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό
 - ✓ Η ασφάλεια στο σχολικό προαύλειο χώρο (ενημέρωση από ΦΑΟΣ)
 - ✓ Το πράσινο στο προαύλιο.
 - ✓ Η καθαριότητα στο προαύλιο.
 - ✓ Ανταλλαγές ιδεών και γνωριμία συμμετεχόντων σχολείων

5^η ενότητα: Παρουσίαση - αξιολόγηση

Για την παρουσίαση και αξιολόγηση του προγράμματος διοργανώθηκε Έκθεση με τα έργα αρχιτεκτόνων και μαθητών, ανοικτή στο κοινό. Δημιουργήθηκε φάκελος για

κάθε σχολείο με το αρχιτεκτονικό σχέδιο και τις επισημάνσεις για την ασφάλεια της σχολικής αυλής ο οποίος παραδόθηκε στους Δ/ντές των Σχολείων και τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ήδη από την περιγραφή του προγράμματος προκύπτει ότι οι μαθητές κατά τη συμμετοχή τους σε αυτό είχαν την ευκαιρία να ασκηθούν σε πολλά και διαφορετικά πεδία (παρατήρηση, κατασκευή, σχολιασμός έργων, συνεργασία, ανακάλυψη καινούργιας γνώσης, ήρθαν σε επαφή με έννοιες όπως αρχιτεκτονική, αισθητική, αναλογίες, αντιθέσεις, παρατήρηση από διάφορες οπτικές γωνίες). Παρατήρησαν τις δικές τους δημιουργίες και τις δημιουργίες των αρχιτεκτόνων, ανακάλεσαν ιδέες, και τρόπους στη δημιουργία των σχεδίων τους, πρότειναν λύσεις και εξέφρασαν απόψεις για τα αποτελέσματα των σχεδίων των αρχιτεκτόνων. Το πιο σημαντικό είναι ότι αυτό προέκυψε μέσα από τη χαρά και την ικανοποίηση της δημιουργίας. Η ολιστική και η εις-βάθος προσέγγιση συνέβαλλαν στο συνδυασμό διαφορετικών εμπειριών σε ένα ενιαίο σύνολο.

Εικ 1,2: Από την παρουσίαση του πιλοτικού προγράμματος «Η αρχιτεκτονική πάει σχολείο»

Μια άλλη σημαντική διάσταση ήταν η εξοικείωση των μαθητών με τον κόσμο της Αρχιτεκτονικής. Βίωσαν τον τρόπο με τον οποίο δουλεύει ένας αρχιτέκτονας ακολουθώντας τα βήματα που κάνει από τη σύλληψη της ιδέας, τον αρχικό σχεδιασμό, την επιλογή των υλικών μέχρι το τελικό αποτέλεσμα. Ήρθαν σε επαφή με τα αρχιτεκτονικά σχέδια και έμαθαν να εκφράζονται για αυτά, να τα σχολιάζουν και να εμπνέονται για τους δικούς τους δημιουργικούς σχεδιασμούς.

Το πρόγραμμα είχε ως αποτέλεσμα την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε ζητήματα αλληλεπίδρασης σχολικού περιβάλλοντος και ποιότητας παρεχόμενης εκπαίδευσης, την προβολή και ανάδειξη καλών πρακτικών αναμόρφωσης και λειτουργίας του αύλειου χώρου. Επιπλέον των παραπάνω το πρόγραμμα είχε ως αποτέλεσμα την προώθηση και υποστήριξη των προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε σχέση με την αναβάθμιση του σχολικού περιβάλλοντος και τη δημιουργία πιλοτικού τοπικού δικτύου με τα σχολεία που επιλέγησαν και συμμετείχαν στην πιλοτική φάση

Αναμφίβολα ένα από τα μεγάλα κέρδη της υλοποίησης του προγράμματος ήταν και η κατάθεση προτάσεων μαθητών και εθελοντών αρχιτεκτόνων για την αναβάθμιση των αύλειων χώρων των σχολείων. Τα συμμετέχοντα σχολεία διαθέτουν

πλέον αρχιτεκτονικό σχέδιο του προαυλίου τους και μπορούν να το υλοποιούν σταδιακά με όποια μέσα μπορούν (με πόρους από τον Δήμο Πατρέων, από τον σύλλογο γονέων, από την σχολική επιτροπή κλπ.)

Μέσα από το πρόγραμμα επιδιώχθηκαν και επιτεύχθηκαν σε μεγάλο βαθμό βασικοί στόχοι του σύγχρονου σχολείου, οι οποίοι συνοπτικά είναι: α) η διεπιστημονικότητα – διαθεματικότητα καθώς συνδυάστηκε η γνώση του περιβάλλοντος και της οικολογίας με την Αρχιτεκτονική, β) η βιωματική προσέγγιση και η αυτενέργεια, καθώς οι μαθητές μέσα από το παιχνίδι και τη δημιουργία σχεδίων είχαν την ελευθερία να προβάλλουν τις ιδέες τους και να τις υλοποιήσουν μέσα από την καθοδήγηση των εκπαιδευτικών και των αρχιτεκτόνων γ) ο συνδυασμός της άσκησης τόσο των ψυχοκινητικών όσο και των γνωστικών ικανοτήτων των μαθητών και δ) το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία με τη συμμετοχή τόσο των εθελοντών αρχιτεκτόνων, όσο και των υπηρεσιών του Δήμου Πατρέων και των μελών της μη κυβερνητικής ένωσης ΦΑΟΣ στον σχεδιασμό των σχολικών αύλειων χώρων.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά τους δέκα εθελοντές αρχιτέκτονες που συμμετείχαν σε αυτό το καινοτόμο πιλοτικό πρόγραμμα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Dyment, J. & Bell, A. (2007) *Grounds for movement: green school grounds as sites for promoting physical activity*. Health Education Research, 23(6), 952-962.
- Gold, R.L. (1958) *Roles in sociological field observations*, Social Forces, 36 (3)
- Ματσαγγούρας Η. (2004) *Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας. Προσέγγιση του γραπτού λόγου.*, Αθήνα, Γρηγόρης.
- Ταμουτσέλη Κ. (2000) *Υπαίθριος σχολικός χώρος: Εργαλείο αγωγής και εκπαίδευσης*, Θεσσαλονίκη, ΚΠΕ Μακρινίτσας.
- Ταμουτσέλη Κ. (2009) *Περιβαλλοντική εκπαίδευση και σχολικός χώρος*, Θεσσαλονίκη, Επίκεντρο.
- Φλογαΐτη Ε. (2006) *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία* Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.